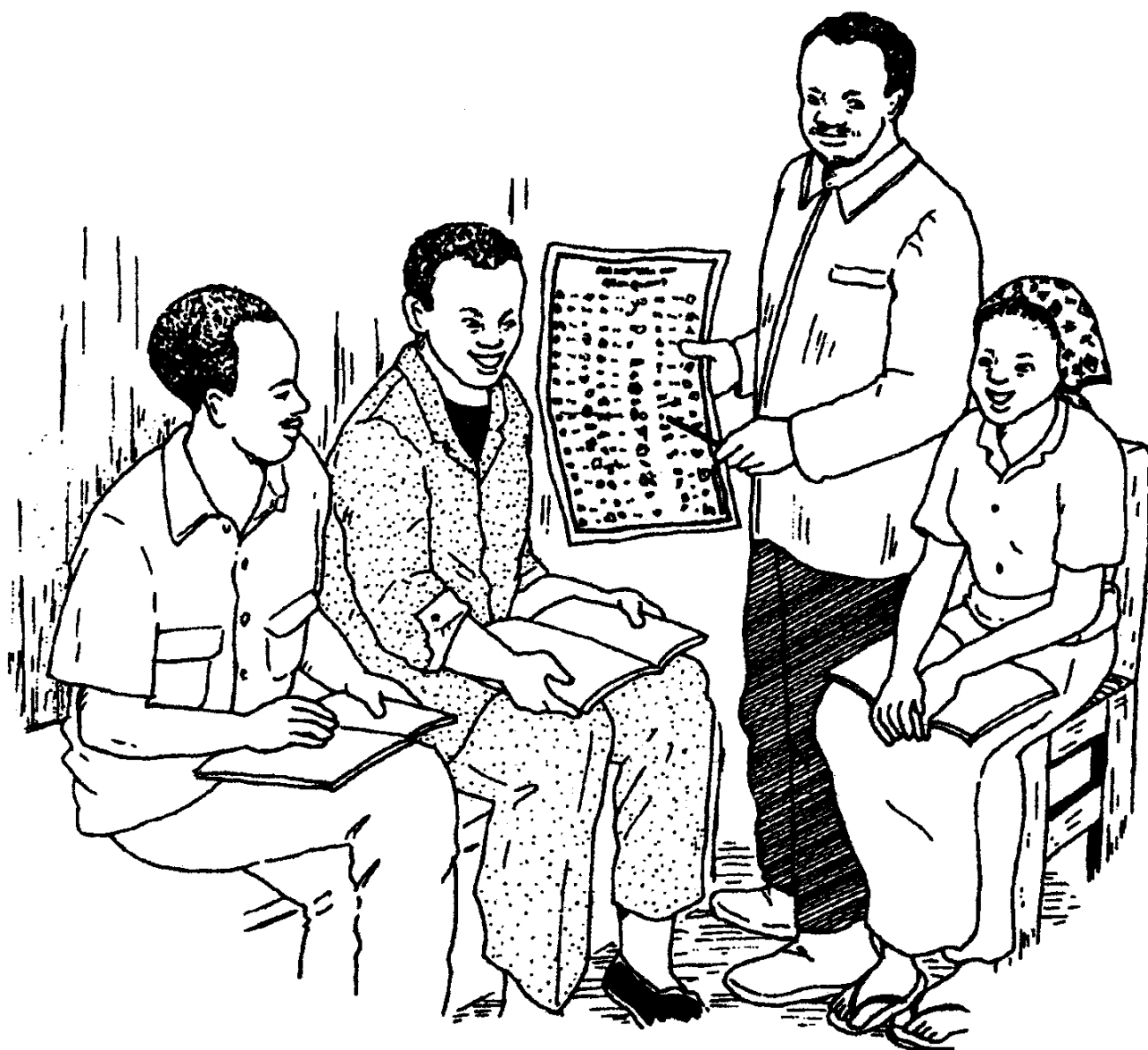

Kòzè Ndrũa

mběyi

2

Kòzè Ndrũna mběyi 2

Lisons bien le Ndrũna

Syllabaire de transition
en Ndrũna (Ngiti), Zaïre.
Pour lettrés

Ecrit par le groupe de travail
du projet de traduction Ndrũna,
avec l'assistance de
Constance Kutsch Lojenga,
conseillère en linguistique et alphabétisation
(Association Wycliffe pour la Traduction de la Bible)

© Projet de traduction Ndrũna (Ngiti)

Haut-Zaïre, 1993

• Première impression - 1M

b

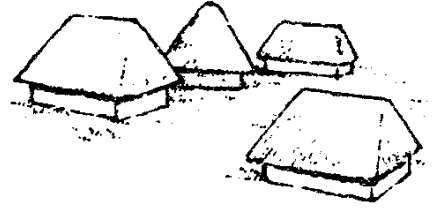
14

bh

àba
ba

ìbha
bha

1 ba bha

bha ba

2 bha ba

bha ba

3 ba ba

bha ba

4 bha ba

bha bha

5

b
àbĩ
ibí
ìbĩ
ìbì
ɔbɛ
ɔbé
ɔbì

6

bh
abhi
abhu
ibhi
ibho
ibhu
ìbhè
obhi

b

1. Àbǐ rǎhɛ indo.
2. Ibí aɛ rǎ kòbǐ ò.
3. Ìbǐ níngà ɪdzalí.
4. ɪbɪ rǎ ibí nyú ɪrǐ ǒ.
5. Ɔbe ní ɪdzì àvù ɪdò.
6. Ma mǎrà ɔbé ò indo.
7. ɪbɪ ní ɔbɪ tó zǎ.

bh

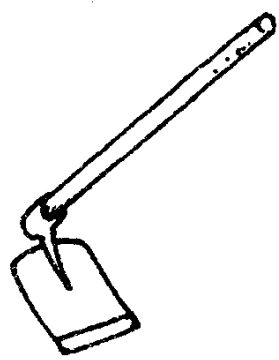
1. Tsútsǎ ma mǐ'ina abhi nà.
2. Abhudu ní mùlà-akpà.
3. Ìbhɛ ibhi nútǎ wà.
4. Ibho ma maraya abhi ò.
5. Ibhu rǎ ìbhɛ ɪró.
6. Abhu rǎ ìbhè ná'a.
7. Ma mǐ ìbǐ náze obhi nǎ.

d

15

dh

idɥ
dɥ

ɔdhɥ
dhɥ

- 1 dɥ dhɥ dhɥ dɥ
- 2 dhɥ dɥ dhɥ dɥ
- 3 dɥ dɥ dhɥ dɥ
- 4 dhɥ dɥ dhɥ dhɥ

5

d
àdà
adò
àdɥ
ídǒ
idɥ
odu
cpc

6

dh
ádHà
ádhi
ádhu
idhu
idha
idho
ɥpc

d

1. Àbadu rǎ àdà núpě.
2. Adòdu nírà wà àhɛ ɪbha.
3. Àdè nózè ɪdha abhɔ.
4. Ídǒ ngbángba nídè irí.
5. Íbhò ɪdǒ ɪdɛ idù.
6. Yàrí odu ní rǎ odú nyé.
7. Ngbángba rǎ ɔɔɔ nónzɪ.

dh

1. Ádhà ngbángba yàrí?
2. Ádhɪ nyɪ nànzì?
3. Ádhu nyónnyɛna?
4. Ma mí dhu nónnyɛ irí rò.
5. Íbhò ɪdha idù.
6. ɪdhɔ rǎ kpódu ǒ.
7. ɔdhe ní ɪrí ǒ àwǔ.

bh

16

pb

òbhì
bhì

pbìrì
pbì

1	bhì	pbì	pbì	bhì
2	pbì	bhì	pbì	bhì
3	bhì	pbì	bhì	bhì
4	pbì	pbì	bhì	pbì

5

bh
òbhì
abhò
ibhú
ìbha
ìbhɛ

6

pb
pbìrì
àpbè
àpbù
àpbŭrù
pbasú

bh

1. Òbhì ní ídzì dhu nyú.
2. Ábhǒ nzónzo nóbhì nzá ìnga abho.
3. Mà mǎt̄ ìbh̄ ìbhú nà.
4. Ádǔ nyí ìbha kombí.
5. Ma mǎnyè ìbh̄ tsìtsì.

pb

1. Pbà ìnga r̄ pbìrì rǒ.
2. Àpbè ní nzéere dhu nyú.
3. Àpbù ní nzǎ kìhìhì.
4. Nzónzo ní r̄ àpbǔrù nǔkǎ.
5. Pbasú ní mǎgèzì t'árè.

dh

17

td

ɔdhe
dhe

tdèkě̀rè
tdè

1	dhe	dhè	dhě	dhé
2	tdè	tdε	tdé	tdě
3	dhe	tdε	tdε	dhe
4	tdε	dhe	tdε	dhe

5

dh
ɔdhe
òdhě
dhèdhe
idharě
idhu

6

td
atdí
ɔtdɔ
atdáta
ɔtdú
tdòkǒba

dh

1. Ɔdhe náarúbhi ìmbà.
2. Ɔdhě nófò ífè.
3. Nzónzo ní dhèdhetále.
4. Ƨdharě ní idha ǒ àrè tídò.
5. Dhèdhe ní ídzì dhu nyú.

td

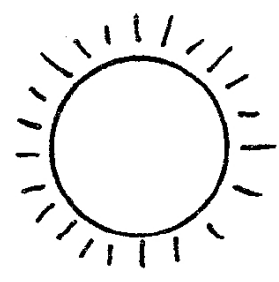
1. Íbhò atdí bhǔkù idù.
2. Ɔtdo nóbè karí alepfò nǎ.
3. Atdáta ní ɔbi tó zǎ.
4. Mà mǐngo ɔtdú ò rò.
5. Nzónzo nókyè tdòkǒba.

dy

18

tdy

adyifò
adyi
dyi

tdyikpó
tdyi

1	dyi	dyì	dyǐ	dyí
2	tdyi	tdyí	tdyì	tdyǐ
3	dyi	tdyi	tdyi	dyi
4	tdyi	dyi	tdyi	dyi

5

dy
adyi
adyɔ
idyi
idyá
idyi-okò

6

tdy
tdyikpó
àtdyǐ
ɔtdyɛ
alɔtdyɛ
atdyá

dy

1. Kìfɛ KàgàvHà adyi nǎ.
2. Adyɔ rǎ rùdú abhɔ.
3. Íbhò idyi mɔnyè.
4. ɬdyá dǎ kí alugye dhu ní ídzì.
5. Idyi-okò ní ònyè-go.

tdy

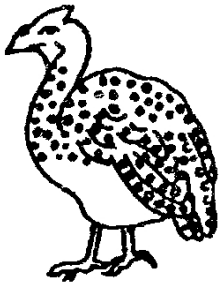
1. Tdyikpó-dyǐ ní ídzì ònyè.
2. Àtdyě rǔbhi ɬdzá.
3. Àrì-ɔtdyé náarí mbă.
4. Ókò nyí ɔtdyènɛ dǎ.
5. Atdyá ní ádrèngbă kàzɛ t'óndè.

19

kp

gb

ngb

1 ìkpèrě

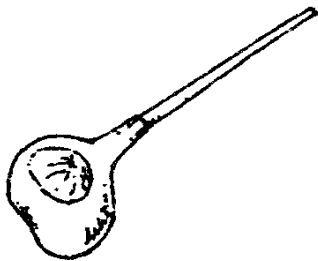
kpè

kpè

kpé

kpě

kpε

2 ìgbě

gbě

gbě

gbè

gbε

gbé

3 àngbè

ngbè

ngbé

ngbε

ngbě

ngbé

4

kp
kpálá
kpíkí
kpakpa
ìkpè
ìkpèrě
kpabhínzo
kpabhále

5

gb
ìgbě
ogbo
gbòvi
gběze
ìgbìgbě
ṡgbótá

6

ngb
ngbángba
àngbè
àlùngbé
angbalata
ngbònbgò
ìngbétá

kp

1. Kpabhínzo nósì idza kpálá nř.
2. Kpíkpi ní ɔdó bvě idza.
3. Ngbángba ní rř kpakpa nóto.
4. Kpabhále níngbě íkpèrě.
5. Mùlà-akpà rř ìkpè nà.

gb

1. Gbòvì níngà idza tí íkyèrě.
2. Mùnovhì nósò ogbotále.
3. Gběze ní ada bvě kòbì.
4. Vèbhále rřgbě otu ǎ.
5. Ìgbìgbě idha rř ìgbě ò.

ngb

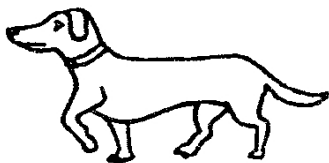
1. Àngbè rřdzi idha ò.
2. Ngbángba rř ara dò.
3. Nzónzo nángbala inga pbìrì rř.
4. Ma màla àlùngbé itsu dò.
5. Ara tó ngbòngbò nùkò ndì.

20

ts

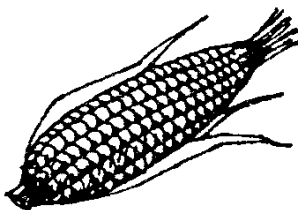
dz

nz

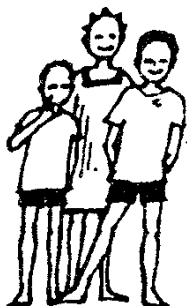
1 ìtsě
tsě
tsě

tsè tsé tse

2 kodzí
dzí
dzí

dzǐ dzì dzi

3 nzónzo
nzo
nzo

nzó nzǒ nzò

4

ts
ìtse
ɔtse
tsǎtsǎ
tsútsǎ
itsukpó
tsìtsì
tsòngòdhǐ
tsùvè
tsànda
ìtsòta

5

dz
kodzí
odzita
dzùkyé
ìdza
ìdzǐdzò
idzi
kìdzùdzù
mèdzɛkɛrɛ

6

nz
nzónzo
nzènzé
nzɛnzè
nzɛnzɛ
nzìnzírò
ìnzèta
nzére
ìnzá
onzi

ts

1. Itsukpó rě tsătsè nă.
2. Ɔtse nókè itse nyú irí ò.
3. Tsòngòdhě rě tsìtsì dò.
4. Tsútsă ní àlètó itsòta.
5. Ìtsě nóhò tsùvè tsànda ǒ.

dz

1. Ma mòdzì ídzi kodzí kòbǐ ò.
2. Dzùkyé níngà idza tí.
3. Odu ní ìdzǐdzò dhu nyú.
4. Ósò idzi idza-kú.
5. Pbà m̀dzɛkɛɛ níbhò k̀dz̀dz̀ id̀.

nz

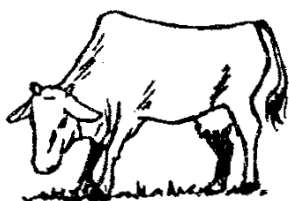
1. Nzónzo rě nz̀nz̀r̀ò irí.
2. ƚnz̀ta ní nz̀ere dhu nyú.
3. ƚnz̀á m̀z̀è mit̀ù nz̀enz̀è.
4. Nz̀enz̀é náhɛ abho nyú nz̀ónzo rǒ.
5. Ma m̀ongyè nz̀enz̀ɛ t'á'ǔ onzi nyú nǔ.

21

ky

gy

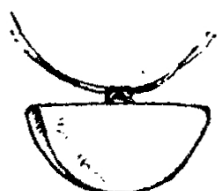
ngy

1 ìkyì
kyì
kyì kyí kyi kyĩ

2 igye
gye
gye gyě gyé gyè

3 ìngyé
ngyé
ngyé ngyě ngye ngyè

4	ky
	ìkyì
	màkyĩ
	akye
	kyàvhi
	màkyěkyè
	kyèngyèrù

5	gy
	igye
	pbìgyè
	ígyè
	ìgyĩgyè
	ogyeta

6	ngy
	ìngyé
	íngyèyĩ
	angyere
	ongyéngá
	mùkèngyè

ky

1. Ìkyì rě kàlì ò.
2. Ma mí màkyĩ nóyè kyàvhi ǒ.
3. Ìndrì rǎnyɛ kyèngyèrè dò.
4. Màkyěkyè níngà idza tí.
5. Tsìbhíngba rě akye nútrĩ ròná.

gy

1. Indo igye níkǒ kúbhingá.
2. Ígyè rě kpódu ǒ.
3. Pbìgyè ní ídzì ònyè tídò.
4. Ma mí ìgyĩgyè kodzí nùkǎ.
5. Tsìbhále rě sítà nógye.

ngy

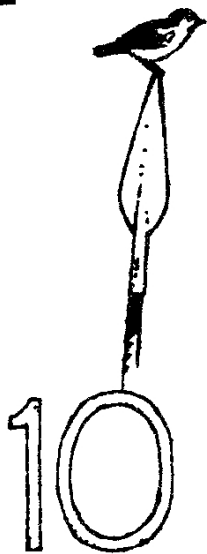
1. Íngyèyĩ ní ali ǒ ìzǎ.
2. Ngbángba-pfò rě ìngyé návhĩ wà.
3. Angyere nálǎ à'ǎ-akpà.
4. Kamà bhà mùkèngyè nàrà wà.
5. Ìkyì ní ídzì ongyéngá.

22

tr

dr

ndr

1 trétré
tré
tré trě trè trε

2 ìdre
dre
dre dré drè drě

3 ìndrì
ndrì
ndrì ndrř ndrí ndrì

4 tr
trétré
lòtró
ɛtrátá
ɔtrèta
utrita
ìtròta

5 dr
ìdre
àdrà-mbĩ
ìdrátá
adrútá
ádrùngbă
ádròdrǒ

6 ndr
ìndrì
andrìta
àndrřto
ɔndròta
ìndrű
ìndrű-akpà

tr

1. Ma mí mbàra náfě lòtró dǎ.
2. Trétré níde àlě-tsè dǎ.
3. Ma mùtri màgità nyìdu rǎ.
4. Ngbángba nótrè ndì ara dǎ.
5. Tsìbhíngba nútrǎ íyànà.

dr

1. Ma mùkò ìdɛ kodzí.
2. Íyànà nídrǎ ngbángba ɔngòna ǎ.
3. Kìtùkè nòsò ìtsě àdrà-mbí dǎ.
4. Ádròdrǎ nzónzo rǎ sòmà ò.
5. Ma mádrǔ p̀bìrì rǎ.

ndr

1. Ìndrè rǎ irí ò.
2. Àndrǐtò nótò abvɛɛɛ.
3. Ìndrǔ-akpà rǎ kàzɛ nónvɔ irí.
4. Ìndrǔ nóndrò andrǐta atdídǎ.

23

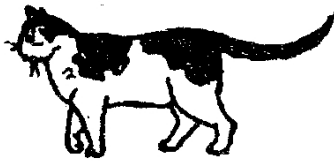
v

vh

w

1 àvù
vù
vù vù vù vù

2 àvhǒlì
vhǒ
vhǒ vhó vho vho

3 ìwa
wa
wa wà wǎ wá

4

v

avú-kpa
ivi
iví
gbòvi
aveká
vìvì
vèbhínzo
vurò
òvǒvù
avata

5

vh

Kàgàvhà
tàvhà
vhànzà
tòlòvhi
avhí
avhi
àvhě̀rù
avhe
àvhǒlì
vhugà

6

w

ìwà
àwǎ
wǎwǎ
àwǎwè
àwè
òwǒ̀wè
àwǒ̀lò
ówè
àwǔ
adyimòwu

v

1. Idú àvù rǒ'ɔ iví nyé.
2. Aveká níngà gbòvi tsìnǎ.
3. Mɔzɔ nídyì òvǒvù vìvì.
4. Vèbhínzo nópè vurò àvù tídò.
5. Ivi náva ndì avú-kpa dò.

vh

1. Àvhě̀rù nódzì tàvhà ìbhè rǒ.
2. Àvhǒ̀lè nǎlě̀ tòlòvhi itsu dǒ rò.
3. Avhe rǒpili vhuḡà dò.
4. Kàgàvhà núubhò àlètó vhanzá
itsu-afà dǒ.
5. Avhí rǒ'ɔ mènɛvhu níbhò avhi idù.

w

1. Ma mòdzì òwǒwè àwǎ́ tó kekà.
2. Àwè nówù àwǒ̀lò ɔgó ò.
3. Wǎwǎ́ nǎdì ówè dǒ.
4. Adyimòwu ní nzéɛ àwǔ.
5. ɩwà mòmɛvè àwǎ̀wè ɩwa.

24

pf

bv

mv

1 aɛpfò
 pfò
 pfò   pfǒ   pfo   pfó

2 abvɛɛ
 bvɛ
 bvɛ   bvè   bvě   bvé

3 àmvěná
 mvě
 mvě   mvé   mvè   mvɛ

4

pf
aɛpfò
ɔpfɛrɛta
apfótá
ìpfípò
apfɔta
òpfǒ
opfolota

5

bv
abvo
àbvǒ
abvɛɛ
ubvútá
kòbvùsɛ
àbvě
abvɛɛɛɛbìkyé
abvéɛɛnyè

6

mv
àmvěná
amvo
ámvo
imvú
òmvězo
òmvěngà
imvɛ
màmvulì
mvèmvémvé

pf

1. Ma mí pfǒdu rǒ ìlǐ nópǹrǹ.
2. Ngbángba nódù pfǒna obhi nǹ.
3. Íyànǹ ní rǹ ìpfǐpfò idyi-ra nápǹǒ.
4. Àbadu nápǹǒ ibhu òpfǒ ǒ.
5. À'ǹ ní rǹ àpfǒ kàpfǒ afi nópǹfòlo.

bv

1. Àbvǒ nítsì tata kú rò.
2. Ma mí abvǹǹ núbvǹ òdu nǹ.
3. Kòbvùsǹ ní abvo-ayi.
4. Abvǹǹbìkyé níngà àbvǹ dǒ.
5. Ma màla abvǹǹnyè nòhò à'ǹ-abvò ìrǐ ò.

mv

1. Àmvǹvǹ núpò itsu dò.
2. Amvǹ-akpà nòhò atdí ámvò.
3. Òmvǹzǹ nótè obhi imvú rǒ.
4. Òmvǹngà nàrà ìmvǹ náfà ìrǐ ò.
5. Ma mǹnyè mvǹmvǹmvǹ ró'ǹ màmvulì.

à'ǎ

1 à'ǎ
a'è
í'ó
o'u
í'ó
a'í
a'íkʏe
ɔ'íɔ

2 a'eta
ɔ'ota
u'ota
í'ota
a'uta
a'ata
í'ata
ɛ'ata

3 ó'ɔ
ú'ǒ
í'ɔ
á'u
á'a
í'ǎ
ú'à

1. A'è nóyè à'ǎ-bhi idyi dǎ.
2. Í'ó ná'ε ndì atdíɔ.
3. A'íkʏe ní ídha ǎ dhu.
4. A'í tó ngbángba ná'à ìzǎ atdíɔ.
5. A'utatále nábhɛ à'ǎ pεrè tí
Kàgàvhà tò.